

**Uchwała Rady Młodych Naukowców nr 25/2013
z dnia 22 kwietnia 2015 r.
w sprawie uwag RMN do projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa
Wyższego z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków
przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym
oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora.**

Działając na podstawie § 3 ust. 2 zarządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie powołania Rady Młodych Naukowców, Rada Młodych Naukowców (dalej „RMN”) zgłasza następujące uwagi i propozycje do opiniowanego projektu rozporządzenia.

§ 1.

1. RMN postuluje dodanie w §1 ust. 2 Po pkt 4 pkt 5, w następującym brzmieniu:

„5) w przypadku wniosku o powołanie promotora pomocniczego, o którym mowa w art. 2 pkt 1, merytoryczne uzasadnienie jego powołania.”

Powołanie promotora pomocniczego jest sytuacją wyjątkową, gdy pracownik naukowy wykazuje szczególne zaangażowanie w pracy z doktorantem, np. poprzez wprowadzenie we własną tematykę badań, opiekę nad laureatem programu „Diamentowy Grant” itp. Jest to więc sytuacja, gdy promotor pomocniczy odgrywa znaczącą rolę w pracy z doktorantem, jednak przez brak stopnia doktora habilitowanego wymagana jest także formalna opieka promotora, które te uprawnienia posiada. Promotor pomocniczy przejmuje więc w znacznym stopniu odpowiedzialność za merytoryczne aspekty badań, a promotor główny gwarantuje swoim doświadczeniem, że przygotowana rozprawa osiągnie oczekiwany poziom naukowy. Może to też obejmować sytuacje, gdy promotor pomocniczy posiada umiejętności komplementarne w stosunku do promotora głównego (np. przy rozprawach na pograniczu kilku dyscyplin naukowych). W opinii RMN, ze względu na przeniesienie dużej części obowiązków promotora na promotora pomocniczego, konieczne jest szczegółowe uzasadnienie przesłanek skłaniających radę jednostki do jego powołania.

2. W opinii RMN przepis §1 ust. 4 pkt 2 jest niewystarczająco precyzyjny. Sugerujemy zastąpienie sformułowania „przedstawienie rozprawy doktorskiej” na „przygotowanie rozprawy doktorskiej lub jej obrony”. Wydaje się bowiem naturalne, że rada jednostki wydając zgodę na przygotowanie rozprawy w języku innym niż polski, powinna jednocześnie wyrazić zgodę na jej obronę w innym języku a także ewentualne wyznaczenie zagranicznych recenzentów, których powołanie umożliwi rozprawa przygotowana w języku obcym. Taka zgoda wydana już na etapie otwarcia przewodu doktorskiego pomoże uniknąć potencjalnych nieporozumień w przyszłości.
3. RMN zwraca uwagę, na obowiązek posiadania przez kopromotora rozprawy doktorskiej (§3 ust. 1 pkt 1 lit a) stopnia naukowego doktora habilitowanego może w praktyce prowadzić do powstawania sytuacji problemowych. Obowiązki kopromotora zazwyczaj

pełnić będzie profesor z zagranicznej jednostki naukowej, który uczestniczy w przewodzie doktorskim na podstawie umowy międzynarodowej (np. stopień doktora uzyskany równocześnie na dwóch uniwersytetach). W związku z powyższym wydaje się, że w wielu przypadkach kopromotor nie będzie posiadał uprawnień habilitacyjnych ani im równoważnych nabytych na podstawie art. 21a ustawy. W tej sytuacji obecne brzmienie §3 ust. 1 rozporządzenia uniemożliwia kopromotorowi udział w komisji przeprowadzającej egzaminy doktorskie.

4. RMN postuluje zmianę proponowanego brzmienia §3 ust. 1 pkt 1 lit c na następujące:

*„c) nowożytnego języka obcego - w składzie co najmniej trzech osób, z których co najmniej jedna naucza tego języka w szkole wyższej, a pozostałe posiadają co najmniej stopień doktora **albo nauczają tego języka w szkole wyższej.**”*

W naszej ocenie wymóg posiadania stopnia doktora w stosunku do pozostałych członków komisji egzaminacyjnej jest zbyt mocno restrykcyjny. W przypadku egzaminu z nowożytnego języka obcego ważniejsze wydaje się przygotowanie merytoryczne egzaminatorów niż fakt posiadania stopnia doktora (w dowolnej dyscyplinie naukowej).

5. RMN z entuzjazmem przyjmuje pomysł zawarty w §4 ust. 6 pkt 2 zwalniający laureatów programu „Diamentowy Grant” z konieczności przedstawiania certyfikatów potwierdzających znajomość języka nowożytnego na poziomie co najmniej B2. Zwracamy jednak uwagę, że konieczność przesiadania takiego certyfikatu jest regulowana obecnie jedynie w regulaminie konkursowym i nie wynika z żadnych przepisów wyższej rangi, co może w przyszłości prowadzić – przy ewentualnej zmianie postanowień regulaminu konkursu, dotyczących wymogów językowych – do nierównego traktowania kandydatów do stopnia naukowego doktora.

6. RMN zwraca uwagę, że §5 ust. 1 pkt 2 w obecnym brzmieniu wymaga od autora pracy 5-cio autorskiej przedstawienia czterech oświadczeń, gdy tym czasem autor pracy 6-cio autorskiej będzie musiał przedstawić jedynie trzy oświadczenia. Dodatkowo nie jest jasne czy oświadczenie własne należy wliczyć w trzy oświadczenia czy też jest ono dodatkowe. W związku z powyższym postulujemy zmianę brzmienia tego przepisu:

„W przypadku gdy praca zbiorowa ma więcej niż pięciu współautorów, kandydat przedkłada oświadczenia co najmniej trzech z nich, w tym oświadczenie określające jego indywidualny wkład w powstanie pracy.”

na następujące:

*„W przypadku gdy praca zbiorowa ma więcej niż pięciu współautorów, kandydat przedkłada oświadczenia co najmniej **czterech** z nich **oraz** oświadczenie określające jego indywidualny wkład w powstanie pracy.”*

Identyczną zmianę **należy wprowadzić w §12 ust. 3** w stosunku do wymagań wobec kandydatów w postępowaniu habilitacyjnym.

7. W ocenie RMN wymóg zawarty w przepisach §6 ust. 3 jest nieprecyzyjny. Nie jest jasne czy zlecenie sporządzenia pracy następuje w momencie powołania recenzenta przez radę jednostki, otrzymania listu z informacją o powołaniu czy też podpisania umowy. Rozpoczęcie biegu terminów wobec braku poinformowania recenzenta wydaje się niewłaściwe. RMN proponuje więc powrócić do poprzedniej wersji §6 ust. 3, tj.:

*„Recenzję przedstawia się radzie jednostki organizacyjnej w formie elektronicznej i papierowej w terminie dwóch miesięcy **od dnia otrzymania wniosku o jej sporządzenie**. W uzasadnionych przypadkach rada jednostki organizacyjnej może przedłużyć termin przedstawienia recenzji o miesiąc.”*

RMN zwraca także uwagę, że w proponowanych przepisach brak jest regulacji odnośnie sytuacji, w których recenzent nie wywiązał się ze zobowiązania do przedstawienia recenzji radzie jednostki mimo przedłużenia terminów. W związku z tym RMN sugeruje rozszerzenie informacji przechowywanej w bazie POLON, o informacje czy recenzje przygotowane przez recenzenta zostały przygotowane w terminie, ile wynosiło opóźnienie i czy recenzja została ostatecznie przygotowana. Taka baza powinna być w praktyce skuteczniejsza w skracaniu średniego czasu oczekiwania na recenzje niż regulacje dotyczące zasad ustalania terminu zwrotu recenzji.

8. RMN postuluje rozszerzenia zakresu normowania przepisu §7 ust. 3 i nadanie mu następującej treści:

*„3. Rada jednostki organizacyjnej albo komisja doktorska zawiadamia inne jednostki organizacyjne uprawnione do nadawania stopnia doktora w danej dyscyplinie naukowej lub artystycznej o terminie i miejscu obrony na co najmniej dziesięć dni przed wyznaczonym terminem jej przeprowadzenia oraz zamieszcza ogłoszenie w tej sprawie w siedzibie jednostki organizacyjnej. W zawiadomieniach oraz w ogłoszeniu podaje się również informację o miejscu złożenia rozprawy doktorskiej w celu umożliwienia zainteresowanym zapoznania się z nią oraz informację o zamieszczeniu streszczenia rozprawy doktorskiej, łącznie z recenzjami, na stronie internetowej jednostki organizacyjnej **wraz ze wskazaniem adresu internetowego pod którym znajdują się te dokumenty.**”*

co powinno ułatwić dotarcie osobom zainteresowanym do informacji, w sytuacji gdy dotarcie do niej ze strony głównej jednostki nie jest intuicyjne. Dodatkowo warto wymagać zamieszczenia adresów internetowych prowadzących do recenzji zamieszczanych na stronach Centralnej Komisji, w sytuacji gdy recenzje zostały na niej opublikowane przed dniem wystosowania zawiadomienia przez jednostkę.

9. Ponieważ nie wszyscy pracownicy naukowcy opiekują się studentami oraz lekarzami, RMN postuluje zmianę spójnika logicznego „i” w przepisie §12 ust. 4 lit. a:

osiągnięciach dydaktycznych i sprawowanej opiece naukowej nad studentami i lekarzami w toku specjalizacji oraz nad doktorantami w charakterze opiekuna

naukowego lub promotora pomocniczego wraz z wykazem przewodów doktorskich

na „lub”, tzn.

*osiągnięciach dydaktycznych i sprawowanej opiece naukowej nad studentami **lub** lekarzami w toku specjalizacji oraz nad doktorantami w charakterze opiekuna naukowego lub promotora pomocniczego wraz z wykazem przewodów doktorskich*

10. W opinii RMN współpraca naukowa z zagranicą i mobilność naukowców jest ważnym elementem kariery naukowej. Z tego powodu postulujemy dodanie do §12 ust. 2 pkt 4 następującego punktu:

c) odbytych krajowych lub zagranicznych stażach naukowych/artystycznych/wdrożeniowych

z jednoczesną zamianą proponowanego obecnie brzmienia litery c) na d).

11. W ocenie RMN przedstawianie jedynie osiągnięć uzyskanych odpowiednio po uzyskaniu stopnia doktora lub stopnia doktora habilitowanego nie daje pełnego obrazu dorobku kandydata oraz utrudnia ocenę dokonanych postępów w pracy naukowej i dynamiki kariery naukowej kandydata. Wobec tego proponujemy rozszerzenie treści przepisu §18 ust. 2 pkt 3 do następującej postaci:

*3) ankietę oceny osiągnięć naukowych albo artystycznych z **podziałem na okres przed i po** uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego, a w przypadku określonym w art. 21a albo art. 26 ust. 3 ustawy – z **podziałem na okres przed i po** uzyskaniu stopnia doktora zawierającą informacje określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia, ze wskazaniem, które z tych osiągnięć uznaje za najważniejsze.*

12. Ponieważ zarówno do uzyskania stopnia doktora habilitowanego jak i uprawnień równoważnych konieczne jest przedstawienie kopii dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora, zdaniem RMN wymóg ponownego przedstawiania tego dokumentu w przypadku starania się o tytuł profesora jest redundantny. W związku z tym proponujemy zmianę przepisu §19 ust. 2 pkt 1 na następujący:

*„1. poświadczone przez jednostkę organizacyjną przeprowadzającą postępowanie o nadanie tytułu profesora **kopię dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia** doktora habilitowanego albo decyzji o nabyciu uprawnień równoważnych uprawnieniom wynikającym z posiadania stopnia doktora habilitowanego, wydanych na podstawie art. 21a ustawy.”*

13. W opinii RMN wizerunek orła powinien obowiązkowo znaleźć się na dyplomach wydawanych przez polskie uczelnie. Dodatkowo powinna istnieć możliwość umieszczenia na dyplomach godła uczelni, które niejednokrotnie jest symbolem o wiele dłuższej tradycji niż logo. Przepis §23 pkt 1 w obecnej postaci nie daje takiej możliwości. W związku z tym proponujemy rozszerzenie proponowanej treści tego przepisu do następującej postaci:

*„1 wizerunek orła ustalony dla **godła Rzeczypospolitej Polskiej i godło lub logo** wydającego dyplom albo wydających dyplom - w przypadku przewodów doktorskich przeprowadzanych wspólnie, umieszczone w widocznym miejscu, oraz informację o treści "Wydany w Rzeczypospolitej Polskiej" albo nazwę kraju lub krajów, w których dyplom został wydany;”*

Identyczną zmianę postulujemy w §24 pkt. 1 poprzez rozszerzenie treści tego przepisu do postaci:

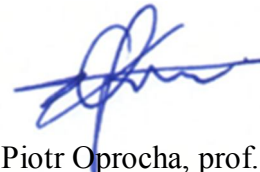
*„1. wizerunek orła ustalony dla **godła Rzeczypospolitej Polskiej i godło lub logo** wydającego dyplom, umieszczone w widocznym miejscu, oraz informację o treści "Wydany w Rzeczypospolitej Polskiej;”*

Zwracamy także uwagę na konieczność zmiany oczywistego błędu typograficznego *godło* na *godła* w obydwu przypadkach.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Młodych Naukowców

dr hab. Piotr Oprocha, prof. AGH